

Till riksdagens höstsession hade bevillningsutskottet uppskjutit behandlingen av en motion, vari yrkades skattelättnader för att underlätta avveckling av fastighetsföreningar.

Några propositioner i skattefrågor ha avlämnats till riksdagen i höst.

Avveckling av fastighetsföreningar.

I en motion har hemställts, att förslag måtte framläggas till bestämmelser innebärande skattelindring vid avveckling av fastighetsföreningar. Motionen har icke föranlett någon riksdagens åtgärd, men frågan förtjänar dock ett omnämnande.

Enligt lagen den 1 juni 1951 om ekonomiska föreningar kräves för registrering av en förening att densamma driver sådan ekonomisk verksamhet, i vilken medlemmarna deltaga som avnämare eller leverantörer eller med egen arbetsinsats eller genom begagnande av föreningens tjänster eller på annat dylikt sätt. Enligt denna bestämmelse falla åtskilliga enligt äldre lag registrerade föreningar, framför allt fastighetsföreningarna, utanför begreppet ekonomisk förening. Jämlikt särskilt stadgande i den nya lagens promulgationslag äger emellertid enligt äldre lag registrerad förening alltså bestå med oförändrad

firma oaktat den ej driver ekonomisk verksamhet av den natur som den nya lagen kräver.

Bevillningsutskottet har i anledning av motionen anfört bl. a. (bet. nr 59) följande:

”En avveckling av fastighetsföreningarna har från olika håll vitsordats såsom önskvärd, och utskottet kan för sin del instämma i detta önskemål.

Statsmakterna har hittills icke ansett sig böra genom författningsbestämmelser framtvinga en upplösning av fastighetsföreningarna. Ett av huvudskälen härtill lär ha varit tvekan inför de konsekvenser i beskattningshänseende som en sådan åtgärd kommit att medföra. Enligt 38 § 1 mom. sista st. KL gäller nämligen att vad som vid upplösning av ekonomisk förening utskiftats till medlem utöver inbetald insats beskattas såsom utdelning. Åtgärder för att befrämja en frivillig upplösning av fastighetsföreningarna har hittills ej heller vidtagits. Såsom motionären framhållit har förslag i sådant syfte dock framkommit. Sålunda må bland annat erinras om att 1949 års skatteutredning i remissyttrande över förslaget till ny föreningslag uttalade, att en avveckling av fastighets-

föreningarna ur skattesynpunkt vore ett så stort önskemål, att skatteutredningen ifrågasatte om icke särskilda åtgärder borde vidtagas för att stimulera upplösningen av äldre föreningar, möjligen därigenom att under någon övergångstid deras likvidation underlättades genom vissa skatteeftergifter. Vidare föreslog 1944 års allmänna skattekommitté i ett den 23 juni 1950 avgivet betänkande att, i samband med införandet av kedjebeskattnings av utdelningsinkomster för vissa aktiebolag och ekonomiska föreningar, s. k. familjebolag, övergångsbestämmelser borde meddelas som innefattade skattelättnader vid utköp ur de avsedda företagen av såväl aktier och andelar som fastigheter. Denna skattelättnad utformades av kommittén i överensstämmelse med förslagens syfte att hindra beskattning av inkomst härrörande från icke realiserad värdestegring å tillgångarna. Såsom framgår av den tidigare lämnade redogörelsen begränsades vid 1951 års lagstiftning om kedjebeskattnings av vissa aktiebolag och ekonomiska föreningar de åsyftade skatteeftergifterna till att avse aktier och andelar. Skälet härtill var att man på föreliggande utredningsmaterial icke ville taga ställning till frågan om skatteeftergifter i andra fall än som ägde direkt samband med det aktuella spörsmålet att reglera skattskyldighet för utdelning.

Såsom redan antytts torde emellertid förefintligt utredningsmaterial icke ge tillräckligt stöd för ett slutligt ställningstagande. I väsentlig mån har detta samband med det förhållandet att fastighetsföreningar utnyttjats för strävanden att kringgå beskattningsreglerna.

Nämnda förhållande, som är av stor betydelse i förevarande sammanhang, är nu-

mera föremål för uppmärksamhet av särskilda sakkunniga, som jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 25 september 1953 tillkallats för att utreda frågan om införande i skattelagstiftningen av bestämmelser mot skatteflykt och opåkallade skattelättnader. Enligt meddelade direktiv har de sakkunniga bland annat att uppmärksamma en under senare tid i betydande omfattning praktiserad möjlighet att utan skattepåföljd uttaga vinstmedel ur fastighetsbolag och fastighetsföreningar. Utskottet förutsätter, att utredningen vid prövningen av de förslag som må komma att beröra fastighetsföreningarna jämväl överväger de i den föreliggande motionen framförda synpunkterna.”

Varulagervärderingen.

Vid 1952 års riksdag beslöts vissa inskränkningar i rätten att nedskriva varulager vid 1954 års inkomsttaxering (KF den 19 december 1952 med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt). Därvid framhölls att behovet av bestämmelserna i fråga, vilka riktade sig mot spekulativa lageruppbyggnader, skulle framdeles omprövas. Finansministern har i proposition nr 233 till årets riksdag konstaterat, att, såvitt kunnat bedömas, några spekulativa lageruppbyggnader av det slag, mot vilka bestämmelserna riktade sig, icke förekommit. De föreslås därför skulle upphävas.

Riksdagen har bifallit propositionen.

Nya dubbelbeskattningsavtal med Danmark.

Riksdagen har godkänt tre nya avtal mellan Sverige och Danmark dels för undvikande av dubbelbeskattnings beträffande

TOR:s uttanden

Bostadsföreningar.

Sedan Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund beretts tillfälle avgiva utlåtande över en av 1950 års skattelagssakkunniga utarbetad promemoria angående beskattning av bostadsföreningar och bostadsaktiebolag samt av deras medlemmar eller delägare, får förbundet anföra följande.

Ur taxeringsnämndsordförandenas synpunkt är det för arbetets effektiva bedrivande angeläget att så få specialbestämmelser som möjligt föreligga. Förenklade och enhetliga bestämmelser inom vida områden av taxeringsväsendet synes önskvärda. Då man nu söker finna vägar för en schablontaxering i här ifrågavarande avseende, synes lämpligt försöka fasthålla

vid den schablonregel, som genomförts för en- och tvåfamiljsvillor. Visserligen äger bostadsrättsinnehavare endast tills vidare nyttjanderätten av sin bostadslägenhet under det att fastigheten äges av bostadsrättsföreningen, men detta förhållande synes icke böra utgöra hinder för att taxera bostadsrättsinnehavare, andelsägare i bostadsförening och egnahemsägare efter likartade principer.

Förbundet vill alltså ansluta sig till det av de sakkunniga framförda alternativet om tillämpning av 3 %-regeln enbart för medlemmarnas taxering.

I konsekvens härmed böra bostadsrättsföreningar, bostadsföreningar och bostadsaktiebolag taxeras efter samma grunder som gälla för övriga ägare av hyreshus.

skatter å inkomst och förmögenhet, *dels* angående handräkning i skatteärenden *dels ock* för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter å kvarlåtenskap.

Avtalet rörande inkomst- och förmögenhetsskattens vilka ännu *icke* trätt i kraft är *avsett att gälla 1954 års taxering* (propositioner nr 237 och nr 238, bevillningsutskottets betänkanden nr 61 och nr 62).

Utländska studerandes och praktikanter beskattning.

Riksdagen har bemyndigat Kungl. Maj:t att — under förutsättning av ömsesidighet — ingå överenskommelse med främmande makter om särskilda regler för beskattning av studerandes och praktikanter inkomst vid undervisning; utbildning eller praktiktjänstgöring här i riket.